

Uitzendwerk: Hetzelfde werk voor minder geld

Factsheet uitzendwerk in Duitsland

Achtergrond - 16 december 2010

Uitzendwerk heeft in Duitsland een miserabele reputatie. Zijn slechte naam heeft de branche vooral te danken aan de combinatie van lage verdiensten en weinig zekerheid. Een gerechtelijke uitspraak van deze week kan daar wat aan veranderen. Deze factsheet legt uit hoe.

De rechtbank voor arbeidszaken in Erfurt heeft deze week meer dan 200.000 werknemers hoop gegeven op een hoger loon. Voor de naar schatting rond 1500 betrokken uitzendbureaus kunnen de kosten oplopen tot 2 miljard euro. Dat schrijft dagblad *Die Welt*, die spreekt van “de grootste crisis” voor de branche. De rechter vond dat de vakbond die met deze uitzendbureaus een cao had afgesproken, hiertoe niet gerechtigd was. Als de cao zelf ook nietig wordt verklaard, kunnen de uitzendkrachten met terugwerkende kracht aanspraak maken op een hogere beloning.

Geschiedenis

Werken als uitzendkracht is in Duitsland pas sinds 1972 bij wet toegestaan, aanvankelijk voor de maximale duur van drie maanden. Deze termijn wordt stapsgewijs verlengd tot maximaal 24 maanden in 2002. Uitzendkrachten ontvangen hun loon van het uitzendbureau, niet van het bedrijf waarvoor ze werken. Daardoor kan hun salaris afwijken van de beloning van werknemers in dienst van het bedrijf. Vaak verdienen ze een stuk minder. Een nieuwe wet op uitzendwerk moet dit onderscheid in 2004 opheffen; mits geen cao is afgesproken, behoren uitzendkrachten voortaan gelijke rechten en gelijke beloning te krijgen als de overige werknemers van hetzelfde bedrijf: het ‘equal pay / equal treatment’-principe. Ook de maximale uitzendtermijn wordt afgeschaft.

Reputatie

De slechte reputatie van uitzendwerk stamt vooral van vóór 2004, toen uitzendbureaus zelf de hoogte van het loon konden vaststellen. Duitsland kent geen algemeen geldend minimumloon en het hangt van de branche af of de sociale partners hierover afspraken hebben gemaakt. In de uitzendbranche hebben verschillende werkgeversorganisaties en vakbonden in 2003 cao's gesloten om de hervormingen van 2004 vóór te zijn.

Hierdoor krijgen bijvoorbeeld dakdekkers die werken via uitzendbureaus aangesloten bij de AMP-koepel minimaal € 9,50 per uur. Hun collega's die niet als uitzendkracht werken, beschikken over een minimumloon dat meer dan een euro per uur hoger ligt. De omstandigheden die het uitzendwerk zijn slechte naam hebben bezorgd, zijn na de nieuwste wetwijziging dus nog niet de wereld uit. Volgens de grootste Duitse vakbond DGB moest meer dan 10 procent van alle voltijds uitzendkrachten in 2006 een beroep doen op een aanvullende uitkering.

Uitspraak

Maar daar kan wel verandering in komen. De uitspraak van de Erfurtse rechtbank stelt dat de Tarifgemeinschaft Christlicher Gewerkschaften für Zeitarbeit und Personal-Service-Agenturen (CGZP) niet mag optreden als vakbond - en daarmee als sociale partner in cao-onderhandelingen. Deze koepelorganisatie was in 2003 juist verantwoordelijk voor de loonafspraken met het AMP (Arbeitgeberverband Mittelständischer Personaldienstleister). Als deze afspraken nietig worden verklaard - wat voor de hand ligt - kunnen alle uitzendkrachten die onder deze cao vallen in principe aanspraak maken op het 'equal pay / equal treatment'-principe. De kans is groot dat het CGZP dat via een beroepsprocedure zal proberen te voorkomen.

Aantallen

In Duitsland is het aantal uitzendkrachten volgens de Bundeszentrale für Politische Bildung en Wikipedia sinds 2003 gestegen van 330.000 naar 600.000 en 700.000 de laatste jaren. Het aandeel mannen onder hen is met driekwart oververtegenwoordigd. De huidige aantallen vormen nog altijd geen 2 procent van de beroepsbevolking, waarmee Duitsland onder het Europese gemiddelde blijft van 2,5 procent. De slechte reputatie van de branche is daar mede debet aan.

De branche

De uitzendbranche wordt gedomineerd door drie bedrijven, die gezamenlijk ongeveer 30 procent van de markt beheren: het Amerikaanse Vedior, het Zwitserse Adecco en het Nederlandse Randstad.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/652/uitzendwerk-hetzelfde-werk-voor-minder-geld>